

BARCELONA

Un grup de veïns manifestant-se per protegir el patrimoni de l'interior del Pitarra. DANI RÍOS

Les vides convulses del Pitarra

Tanca el pub irlandès i ningú sap com es manté l'interior

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Fa pocs dies, cap a mitjans d'agost, un cartell de “Es traspasa” va aparèixer sobre el rètol del local comercial del carrer d'Avinyó 56 de Barcelona. Amb prou feines feia tres mesos i escaig que s'havia inaugurat el pub irlandès Scruffy Murphy's a l'espai de l'històric Restaurant Pitarra, cosa que havia comportat una sorollosa i necessària campanya de conscienciació per salvar la rebotiga –seu de les tertúlies organitzades per Frederic Soler– i la documentació teatral que s'hi conservava. Truco al telèfon imprès al cartell, de la immobiliària Ruby Barcelona, per interessar-me pels detalls econòmics: 1 milió d'euros de traspàs i 20.000 euros al mes de lloguer. En cas de voler comprar, 3 milions d'euros. Pregunta a la persona que m'atén si té detalls del ràpid tancament del pub irlandès: “No guanyava prou”.

He quedat davant la persiana abaixada amb David Domènech, bibliotecari de la Biblioteca Arús de Barcelona i impulsor i ànima –juntament amb Dani Cortijo– de la campanya per la defensa i la conservació del Pitarra. “Venir aquí encara m'omple de dolor”, em confessa. Han sigut uns mesos intensos i durs els que ha viscut, posant tota l'empenta a aconseguir que un espai tan especial, bressol de tantes històries vinculades amb el teatre, el pensament i la intel·lectualitat catalanes de l'últim segle, no fos devastat pels interessos econòmics i l'especulació immobiliària que asso-

ta Ciutat Vella. El David fa cinc anys que estudia la tertúlia del Pitarra i ha enllestit un llibre que l'editorial Àmbit publicarà abans que s'acabi l'any.

No s'esperava que amb tanta feina i tantes hores dedicades, el seu objecte d'estudi estigués de sobte en perill de mort. La família Roig, propietària del local, el va posar en venda l'any 2008. Jaume Roig va ser-ne l'ànima molts anys, va injectar-li la personalitat i el caliu que el van convertir en un indret molt estimat. Arribat el moment, el seu fill Jaume va decidir no seguir amb el negoci. Va estar nou anys a la venda. Grups d'inversió i cadenes de restaurants van interessar-s'hi, però la venda no va reeixir. Finalment, l'empresari irlandès Payne –també propietari del pub George Payne de plaça Urquinaona– va adquirir-lo el novembre de l'any passat. Durant uns mesos el restaurant va continuar obert, respectant el nom i la decoració, i amb el fons documental a l'interior.

Una obra menor, punt d'inflexió

Les alarmes van saltar quan el David va saber que el restaurant havia demanat un assabentat a l'Ajuntament per fer-hi una obra menor. Calia assegurar-se que no es destruís ni la rebotiga ni el menjador del pis superior, els espais més interessants i valuosos del Pitarra. “El districte hi va posar el coll”, assegura el David: van preocupar-se d'inspeccionar a consciència tots els moviments fets per l'empresari a través de l'encarregat que havia designat. Problema? Que el Pitarra no estava catalogat per l'Ajuntament i tot quedava a mercè de la bona voluntat dels particulars. La campanya de principis d'abril i el fet de presentar-se com a part implicada en el contenciós van donar al David una

posició de força i l'encarregat del pub es va comprometre a respectar la rebotiga no sense suspicàcies: “No he comprat pas un museu jo, eh?” La impossibilitat d'ampliar l'espai del pub utilitzant el local del costat –també comprat per l'irlandès i, aquest sí, catalogat!– i també d'insonoritzar-lo –l'Ajuntament no l'hi ha permès– unit a una més que probable disminució dels ingressos coincidint amb el final del Mundial de futbol, són els motius plausibles que han posat fi prematurament al negoci. I qui sap si l'afany especulatiu també.

Quin és ara el motiu de preocupació? Al David l'amoïna l'estat en què hagi pogut quedar l'interior del local. “Si m'emprenyo, tanco i ho llenço tot”, li va etzibar l'encarregat el 7 de maig, el dia de la concentració davant del Pitarra i la lectura del manifest. Aquí és on intervé un altre actor, l'Ateneu Barcelonès, que va anunciar durant aquells mateixos dies convulsos que es quedava amb la documentació –més testimonial que estrictament valuósissima– que contenia el restaurant, la que quedava després de la donació de fa uns deu anys a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Àlex Cosials és el director de la biblioteca de l'Ateneu i em fa una revelació inesperada: les dues capses que contenen tot el material adquirit i ja inventariat per la institució encara són dins del local! “El propietari havia de contactar amb nosaltres per concretar el dia de la cessió”, argumenta. Però això no va passar. L'Ateneu està ara en contacte amb la immobiliària per fer efectiva la cessió durant el setembre. ¿Què hi deu haver dins del Pitarra, i en quin estat? —